ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ SUTURARUM CRANII HUMANI Earumque Veri Uſus,

Quam

Sub umbone

VIRI

NOBILISSIMI, AMPLISSIMI ATQVE EXCELLENTISSIMI

DN. GEORG-BALTHASAR. MEZGERI,

Med. D. Experientiſſimi, Anatom. Botanices & Prax. P. P. In Alma hac Eberhardina celebratiſſimi,

Præceptoris ac Fautoris ſui maximè devenerandi,

Publico ΦΙΛΙΑΤΡΩΝ examini ſubmittit

In Auditorio Medicorum

Ad d. 3. Octobr.

CONRADUS HORLACHER, Suobaco-Francus.

TUBINGÆ,

Typis MARTINI ROMMEI.

Anno MDC LXXXIV.

20

VIRO

PRÆSTRENUO, atq; GENERIS
PROSAPIA QVAM MAXIME
CONSPICVO

DOMINO

HIERONYMO FELIX WELSER ab & in Raſch/

Patritio Auguſtano Spectatiſſimo,

Patrono meo Colendiſſimo

Medicas haſce Theſes

in Obſervantiæ σημεῖον

humiliter conſecrat

C. H.

PROLOGUS.

MIrandam Machinæ Humanæ Structuram qui contemplatur, rogatus olim *Seneca*, quid Deo præſtet, reſpondit: ne tanta ejus opera ſine teſte ſint. Idem & Nos in præſenti ad *Suturarum Cranii humani* conſiderationem ſtimulavit, ſtimulumque majorem materiæ utilitas ſuperaddidit. Verè enim *Rolfincius*: *Qui parùm ad Medicinam faciendam utilitatis ſuturarum cognitionem afferre exiſtimat, ille oppidò fallitur.* Magni ſuturarum cognitio momenti eſt, vel ideò ſolùm, ut taceamus alia, ne ſuturam pro ruptura, aut rupturam pro ſutura, cum vitæ ægri periculo & famæ Medici vilipendio habeamus. In illo ipſe *Medicorum Princeps* in Autonomo ex capitis vulnere mortuo deceptus fuit *5. epid. t.* 27. in hoc paucis abhinc annis erraſſe Medicum & Chirurgos, novimus, qui ſuturam pro fiſſura imperitè acceperunt. Ne igitur in eundem impingamus lapidem, præſentem *Suturarum Cranii humani* σκιαγραφίαν inſtituimus.

DEUS OPUS FORTUNET!

THESIS I.

PRiùs, an ſit res, antequam quid & cur ſit, quærendum. Suturas igitur omnium hominum craniis ordinariè & naturaliter ineſſe, vel ſola αὐτοψία, fideliſſima in hoc præcipuè negotio magiſtra, abundè docet, nec aliis opus eſt, rerum ubi adſunt teſtimonia: *veni & vide.* In adultiori-

tioribus quidem & ſenibus res non adeò plana ubique eſt, ubi ſubinde vix obſcurum ſuturæ ſitum, nedum conſpicuam ſui imaginem offerunt; in junioribus verò & nuper natis cæcutire neceſſe habent omnes, qui has non obſervant. Sunt tamen, qui illius larvâ ſeducti aliquando deeſſe poſſe, imò defuiſſe ſ. n. ſtatuunt: exemplorum numerum ſat magnum, qui deſiderat, invenit apud *I. Schenckium l.* 1. *Obſ. med.* Canina dici capita talia *Alexander Benedictus* ex falſa hypotheſi ſcribit *hum. Corp. Anat. l.* 4. *c.* 7. Sed, vel alienis illi oculis viderunt, facilè decepti, quia facilè credidére; vel ſub propriis ætatem & circumſtantias alias dignè ſatis non explorarunt.

II.

Novum non eſt, creſcente ætate & in ſenibus unum fieri & pro uno cenſeri, quæ in junioribus ſeparata & diſtincta fuére Vertebras ſenum per naturam diſtinctiſſimas ad ultimum uniri & connaſci *Veſalius l.* 1. *de fabr. hum. corp. c.* 6. author eſt. Maxilla inferior in adultis os unum fit, quod geminum in infantibus fuit; ſternum in his octo oſſibus conſtat, in ſenibus unô. Nec mirum videri debet, ſi oſſium cranii commiſſuræ ſenſim ſenſimque per ætatem obliterantur, & ob ſenectam, *Euſtachÿ* verbô, pereunt. Junioribus etiam morbi vi aut vitio aliô, ut totum corpus, ità calvariæ quoque partes p. n. exiccari, ſuturarumque deleri veſtigia poſſe, extrà dubitationis aleam ponimus. Externi aëris æſtuoſi nimis injuriâ ſub calidiori ſole degentibus nonnullis (de omnibus enim *Columbus, Riolanus, Schneiderus* rectè negant.) idem accidere poſſe, experientia & ratio confirmant. Prædictus *Schneiderus*, ſi audiendus hîc eſt, hæreditariam diſpoſitionem etiam multum valere ſuſpicatur: ſi enim, inquit, ſecundum *Hipp.* de calvis calvi, de macrocephalis macrocephali naſcuntur, quid obſtat, quò minus parentes, quorum crania ſuturis & iis paucioribus arctiùs

ſunt

ſunt conſerta, eos gignant, quorum crania eandem naturam & duritiem quàm citiſſimè acquirunt, præſertim cùm tantus æſtus ſolis cranium nonniſi naturali veſte tectum mirificè arefacere queat & indurare. Quicquid autem horum fiat, tanti non eſt, ut mutatas nobis Naturæ leges & à primordiis ſuis ἀῤῥαφῆ crania talia perſuadeat, quin potiùs caput tenerum & puerile omne ſuturis ſuis regulariter gaudere cum *Fallopio Comm. in Galeni L. de oſſibus & l. anat. obſerv. ad Petrum Mannam* denuò concludamus. Nec uſus ſuturarum à Natura, qui nobis videtur, intentus & infrà narrandus, ſtructuram aliam admittit.

III.

Quod *Suturarum* autem nomine hîc nobis venit, ſutelas *Pollucis* interpres vocat; utrumque à ſuere: harum enim ope diverſa inter ſe cranii oſſa, quaſi conſuta vulgariter creduntur; nec aliud communis *Græcorum* vox ῥαφὴ à ῥάπτειν ducta vult. Aliis συμβολαὶ commiſſuræ, γραμμαὶ, lineæ, popularibus noſtris eine Naad audiunt. Plurium Linguarum nomina qui ſcire avet, conſulat *Veſalium* d. l. ult. *Cranii* verò *humani* dum ſuturas hîc inquirimus, exeſſe jubemus brutorum ſuturas, quarum ab illis diſcrepantiam *Barthol. Euſtachius* oſtendit *in Exam. Oſſ.* ut & alias variorum opificum varias, utut ab harum figuris nominis hujus occaſio, ut mox patebit, fluxerit; nec labiorum vulnerum aut molliorum partium aliarum connexionem, quæ vel acu fit, vel, ubi hæc locum non habet, ob partium aut vulnerum conditionem, emplaſtrô firmiter conglutinante (ſuturam per glutinum, ſiccam, incruentam nominant) intelligimus, quæ ad chirurgos ſpectat; ſed quæ Anatomicos fatigant, cranii humani ſuturas, nullâ Artificum curâ vel manu factas, ſed inimitabili Omnipotentis Promethei noſtri artificio fictas & effictas intendimus.

IV.

Has vocant *Syntheſin ſeu compoſitionem Oſſium Cranij variorum ſub varia figura conſpicuam, in ſingulares uſus à Natura extructam.*

V.

Syntheſin hanc oſſium cranium conſtituentium multitudo imperavit, quæ niſi conjuncta certô modô in uſum naturæ debitum conſpirare non valuerunt. Varius autem compoſitionis harum modus, varia figura occurrit, quam *Pergamenus* triplici ſimilitudine illuſtrat 9. *de uſu part.* 1. vel enim ingredi, inquit, os unum alterum non ſecùs, ac ſi duas ſerras inter ſe invicem componas, ut dentes ipſarum ſe mutuò excipiant; aut ut fabri lignarii pectinatim incidunt trabes aſſeresve conglutinandos, ut alter excipiat & excipiatur viciſſim; aut denique ut pannorum lacerorum extrema conſui ſolent: hinc *eidem de Oſſibus in proœm.* compoſitio conſutis rebus ſimilis, aliis ſerrata ſyntaxis, quibusdam in unguem commiſſura definitur. Hæ tamen differentiæ (de quibus pleniùs *C. Hoffmannus Comm. in Gal. de uſu part.* & *Lindenius in Phyſiol. med.* agunt) in adultis & in extima cranii tabula magis notari poſſunt, quàm in recens natis, & infantibus, ubi vicem ſupplet ſingularis & propria combinationis ſpecies, συνύμενσις, commembranatio *Rolfinckio l. 2. anat. diſq. c. 22.* dicta, vel ſimplicis lineæ ductu oſſa juxta ſe invicem protenduntur, harmoniæque conſuetiùs, communi Anatomicorum conſenſu, quàm ſuturæ appellantur. Quod ſi tamen oculorum judiciô ſtandum, & dicendum, cum *Henrico Eyſſonio de Oſſibus Infant. c. 2.* quod res eſt, nec in junioribus ſerratas omnes productiones negare audemus, præſertim ſuprà fontanellæ membranam in oſſis frontis marginibus, quæ cum ætate in dentationes ſerratas degenerant, hiatumque explent & conſolidant.

VI.

An mobilis ſyntheſis hæc putanda ſit, lis inter Autores gliſcit, in infantibus, qui has vel ſemel oculis ſuis uſurpavit, nemo dubitat; in adultis firmus ſuturarum coalitus contrarium perſuadet, utut in his etiam motum ſe manifeſtiſſimum coronalis ſuturæ obſervaſſe *Galenus* reliquerit 13. *m. m.* 22. Sed cutis capitis & ſanguinis ſub hâc motum eidem impoſuiſſe *Columbus*, *C. Hofmannus* & *Rolfincius* ſuſpicantur; auget ſuſpicionem, quod *ipſe* immobilitatem agnoſcat 13. *de uſu part.* 8. Extraordinarium igitur & irregulare planè eſt habendum, quod in virgine nobili XXVI. annorum os frontis mobile, & ſub riſu, fletu aut forti loquela pollicis ferè latitudine cranium dehiſcere vidit *Frid. Lachmundus Ephem. nat. Cur. ann.* 6. *&* 7. *Obſ.* 184. coalitu naturali nondum factô. Sed quid de morboſa disjunctione dicendum? Ipſe *Artis parens* hujus meminit *de Offic. Med. ſub fin. Galenus in Comm.* ſubſcribit, fierique ſubinde ob vaporum humorumque copiam, tantùm non communis opinio eſt. Hanc *Aëtius* admittit in hydrocephalo *tetrab.* 1. *Serm.* 2. *c.* 1. ad diſtantiam 4. ferè digitorum conſpexit *Iacob. Fontanus l.* 1. *pract. c.* 3. in capitis dolore graviſſimo eandem cum cerebri motu manibus & oculis obviô, cum cranii ſonitu & crepitatione, ac ſi lignum finderetur, obſervavit *Fabr. Hildanus c.* 1. *obſ. Chir. Primâ, c.* 2. *obſ.* 7. notatam in demortuis ſub epidemio malo in Polonia extinctis, obſervatam in Hybernia *Arnoldus Bootius de affect. omiſſ. c.* 4. deſcripſit. Nec deſunt plura exempla. In infante hiaſſe in ſpecie lambdoidem ad ſpatium ſatis amplum, *Ioh. Burgius Ephem. Nat. Cur. ann.* 9. *&* 10. *Obſ.* 189. memorat. Coronalem in ſtrenuo potatore à calidiſſimis vini fumis cum præſervatione ab ebrietate ad pollicis latitudinem divulſam fuiſſe, à vaporibus item hypochondriacis, hyſtericis, diſcedere *Antonius de Pozzis l. d. ann.* 4. *&* 5. *Obſ.* 33. confirmavit, filoque menſurari, quousque

que

que hiatus proceſſerit & conſtrictione reſtitui poſſe in integrum, vulgaris opinio fert. Contrarii tamen ſunt alii, qui impoſſibilem & imaginariam hanc disjunctionem explodunt, præſertim in adultis, propter arctam nimis oſſium per ſuturas combinationem, quæ, niſi ſecuriclis per corruptionem ſeparatis, quod in cadaveribus uſu venire ſolet, unde ſuâ ſponte ſuturæ hiant, ſolvi nequeant. *Dan. Sennertus* inter rariores caſus reponit & curatu impoſſibiles cenſet *Lib.* 1.*prax.part.* 1.*c.* 21.

VII.

Quorſum verò hôc in bivio eundum? Nos, ſi noſtrum interponere judicium debemus, ut poſſibilem hanc dehiſcentiam, præſertim à cauſis externis, violentiori puta percuſſione, contuſione, infortunato caſu & ſimilibus præter experientiam ſuô corroborant calculo *Bartholinus in hiſt. Anat. Schneiderus de catarrh. Peyerus in exercit. Anatom.* & alii, ita ab internis etiam cauſis fieri eandem poſſe p. n. dubitare nolumus, ſive ſuturarum ipſarum conditionem, ſive cauſarum agentium vim, ſive Authorum fide digniſſimorum teſtimonia videamus. Suturarum quidem in adultis præprimis firma compages eſt, quæ nulli ferè vi aut externæ violentiæ cedit. Sed quid in ſtatu p. n. Natura coacta non tentat? Vias ante non viſas aperit, non creditas prodit, invias ſæpè pervias facit. A ſolita duritie nonnunquam deflectere Oſſa creditu multò difficilius eſt, accidiſſe tamen & morbi vi emollita fuiſſe ſubinde, ut ceræ in modum flecti ſequiq; potuerint, quocunq; torquerentur *Fernelius l.* 2. *de abdit. rer. cauſ. c.* 9. aſſerit, ſimilesq; *Bartholinus* hiſtorias collegit Ephem. *Nat. Cur. ann.* 7*timi obſ.* 37. Accedunt teſtimonia Dd. omni exceptione majorum ante ex parte citatorum; ex Veteribus ipſe Artis *conditor Hippocrates, Galenus, Ægineta, Aëtius*; ex *neotericis Hildanus, Bartholinus*, alii partim auriti, partim oculati teſtes rem confirmant; nec

nec cauſæ videntur impoſſibiles. Quamvis enim Cranium incongruè tecto fumoſæ domui ſuper impoſito, quod vaporum copiâ in rimas ducatur, comparari putemus, ut mox pleniùs conſtabit, cerebrum tamen & vaſa ob humorum copiam calorem & turgeſcentiam ità attolli poſſe, ut cranio ſubinde ipſi vim inferant, ad ſuturarum usque hiatum, ſublaxiori maximè combinatione, nulli dubitamus. Nec enim σύμφυσις in omnibus æqualis, ſed ut in nonnullis planè obliteratur ità laxior in aliis & ſequacior deprehenditur. Notatu hocque loco digna *Theophili Bonneti* obſervatio eſt in puero maniaco, cui à vaſorum diſtenſione ità intumuit cerebrum, ut detractô craniô intrà proprios limites reponi non potuerit, veſtigiaque ſuturarum coronalis & lambdoideæ duræ matri altè impreſſa deprehenſa fuerint, *anat. pract. l.* 1. ſ. 8. *Obſ.* 2. nec non altera *Th. Bartholini* de aucti caloris ſævitie; experiri hanc Virgines Prayanas in Campania refert, quibus anno ætatis duodecimo rumpitur hymen, ut deflorentur omnes, internô æſtu exiccante virginitatis clauſtrum *c.* 5. *hiſt. anat.* 43. Pari ex cauſa cranii oſſa à mutuo aliquando contactu recedere, ſuturis apertis, ſub membranarum cerebri inflammatione, febribus ardentibus, cephalalgia graviſſima, quæ ferè comitatur ex *Galeni* teſtimonio *Comm. in L. de offic. med.* nec non *Antonii Molinetti l. c.* curatio, quæ ſecundum eundem Molinetti ſolâ copioſi ſanguinis tempeſtivè factâ eductione feliciter ſuſcipitur, confirmare videtur. Curationis quidem modus per ligaturas ſuperſtitioſi quid illis, qui alias hujus, ſi ſequitur, v. g. vaſorum exteriorum, quibus fervidus ſanguis advehitur, aut nervorum conſtrictionem, unde ſtupor inducitur, cauſas ſuggerunt, redolere videtur: ſepoſitâ tamen ſuperſtitione ſolutionem hanc continui & dolorem inde natum arctioribus faſciis applicitis curare poſſe, *Sennertus l. d.* & *Hœferus in Herc. med. l.* 1. *c.* 3. *de affect. cap.* credunt, ut, ſecundùm alios, unicum in manibus præſidium eſt. vid. *Bonett. l. c.* Sed imus ad *Numerum* Saturarum.

VIII.

Secundum Celſum certus *harum* numerus non eſt, ſicut ne locus quidem. Rectè verò ad hæc *Pavvius*: certus non eſt ſuturarum numerus, reſpectu ſcriptorum hac de re contendentium; at in natura regulariter & ordinariè agente certus eſt. Sepoſitis Autorum diſſenſionibus, propriarum, quibus cum jam nobis res eſt, ſuturarũ cum *Galeno* quinque numeramus, omnibus hominibus utriusq; ſexûs, viris æquè ac fœminis communes, ut locô, ſic nomine, differentes, quarum veræ tres recentioribus dicuntur, quòd ſuturarum ad triplicem *Galeni* ſimilitudinem ſuprà cit. figuram feliciùs referant; duæ verò mendoſæ ſeu nothæ ad harmoniam magis quàm ſuturarum ſpecies accedentes. Veràrum quà numerum *Galenus* rationem reddit 9. *de uſu part.* 17. cùm caput, ſcribens, ſit ἔιον σφαῖρα προμήκης, rationale fuit illud ex quatuor oſſibus conſtare inter ſe junctis per tres ſuturas. Ut fieri poſſit anterior eminentia, debuit illam ab aliis ſeparare ſutura ea, quæ ϛεφανιαῖα, Coronalis dicitur; ut poſterior, debuit illam eodem modo diſcernere ab illa, quæ λαβδοειδὴς ἤ λαμβδοειδὴς dicitur. Ut partes dextræ à ſiniſtris eſſent diviſæ, debuit interſeri illa, quæ ὀβελαῖα ſagittalis dicitur. Vide *C. Hofmannum Comm. in l. c.* Hinc numerum hunc adeò certum habet *Barth. Euſtachius in exam. oſſ.* ut miraculum ſe viſurum dicat, ſi quis cranium oſtenderit, cui deſit hæc vel illa ſutura, niſi ob ſenium contingat. Cæterùm cùm ſuturæ hæ nominibus diſtinctæ nec *Hipp.* nec *Ariſt.* nec *Plinio* cognitæ fuerint, primùm hæc Medicos quosdam Ægyptios impoſuiſſe Græcam linguam malè doctos *Ruffus ſcribit l.* 1. *appell. c.* 18. vocataque una ſagittalis eſt, recta, virgata, verruculata, ὀβελεῖα, ob figuram quamcunque, jugalis, jungit enim duo ſyncipitis oſſa, & in adultis terminatur ut plurimum duabus aliis, coronali & lamdoideâ in viris æquè ac fœminis; in fœtibus & recens natis ferè ad ſeptennium usque

que ad nares in anterioribus, in poſterioribus nonnunquam ad ſpinalis medullæ initium excurrit, ut *Veſalius Sylvius* & ante hos *Galenus* 11. *de uſu part.* 9. monuerunt. Sed hoc credere hæreticū eſt, ſecundùm *Rolfinccium*, quo cum & *Fallopii* αὐτοψία convicti penitùs conſentimus. Altera coronalis, στεφανιαῖα, quæ inſtar coronæ vel arcûs caput cingit, puppis item cranii audit; os frontis & ſyncipitis ſecat & ad ſuturas ſquamoſas usq; ducitur: Ultima λαμβδοειδής, ſive ſecundùm Alex. *Benedictum*, *Columbum*, *Hoffmannum*, λαβδοειδής ſive ὑψιλοειδής à figura Græcæ literæ majoris Λ, vel alterius, *υ*. min. prora itidem cranii nuncupatur, occiputq; ſyncipiti conjungit in angulum obtuſum duobus cruribus per poſtica temporum latera aſſurgens. Reliquæ duæ mendoſæ, ſive nothæ appellantur, quæ ſuturæ quidem nomen apud propriè loquentes non merentur, ſed ſquamas magis ſibi incumbentes quàm ſuturas imitantur; juvare oſſium temporum cum ſyncipite conjunctionem, oculorum ſenſu prælucente, facilè notamus.

IX.

Ita ſe quidem habent ordinariæ cranii humani ſuturæ: ſed ludit in his ſubinde Natura ſuturarumque numerum nunc auget, nunc diminuit, cujus variationis in individuis, præſertim ratione ſuturæ ſagittalis, exemplum non unum ſiſtit *Bartholinus in C.*1.*hiſt anat.c.*51 *c.*2.*epiſt.med.*56.*Rhodius in mantiſſ. Anat. Obs.* 1. *P. Borellus c.* 2. *Obſ.med.phys.* 63. *Kerckringius Spic. Anat. Obſ.* 63. differitque de his etiam *Riolanus enchir. Anat. pathol l.*6.*c.* 6. Coronalis etiam obliterata, non facilè verò temporales abolitæ viſæ fuére, niſi omnes reliquæ priùs perierint, *Bartholino authore l.*4. *Anat. Reform.c.*5. quod tamen hactenus in ſtatu naturali obſervatum non fuiſſe *Molinetti* ſcribit; accidiſſe tamen aliquando, ſed in capitibus formâ minùs naturali efformatis compertum affirmat.

Quò pertinent ſuturæ capitis omnes, unô quaſi clivô exaltatæ & ſublimiore toro prominentes, item coronalis in epilepticis pueris muri inſtar extenſi oſſicula ſuturæ lambdoideæ ità tumentia, ut digitis ſingula diſcerni potuerint apud eundem *Bartholinum c. 2. hiſt. Anat.* 30. cujus conjecturæ l. c. videri poſſunt.

X.

Supereſt *Vſus*, quem Autores multiplicem, ducem, ut videntur, *Galenum* ubique ſecuti, unanimi ferè conſenſu, ſubſcribunt: præterquam enim quod harum beneficiô oſſa cranii, quæ multa eſſe oportebat, conjungantur ex 9. *de uſ. part.* 17. 1. *liberam vaporum tranſpirationem è cerebro hîc fieri volunt.* Cerebrum, ex veteri perſuaſione, duplici excremento, aquoſo unô & limosô, altero vaporosô & fumido, partim intra ſe genito, partim ex toto corpore, ceu in tectum fumoſæ domui ſuperimpoſitum, ad cranium aſcendente, abundat, quibus evacuandis elabendi rimas monſtrat, craſſis quidem per os cribroſum, nares, glandulam pituitariam, tenuibus & vaporoſis per ſuturas. 9. *de uſ. part.* 1. Hinc ſaniores longè judicantur, quibus plures ſuturæ contigêre, contrà capitis potiſſimum doloribus expoſiti, quibus pauciores; imò absque tranſpiratione hac neminem vitam ſibi longævam polliceri poſſe, *Columbus* verbis & exemplis demonſtrare conatur. Ad oculare inſuper experimentum alii provocant, quod manifeſtum ſubinde vaporem ex cute capitis, ut è toto corpore, ſi hoc incaluit ſub ſtragulis, evolantem ſiſtit. 2. *Venas hîc & arterias efferri, quæ cranio & pericranio ſanguinem ſubminiſtrant & fibras, conjecturant.* 9. *uſ. part.* 17. 3. *cerebrum, tenerum viſcus, per ſuturas crania adnexas prudentiſſimô naturæ conſiliô ſuſpendi credunt*; veſtire enim non modò cerebrum, ſed attollere etiam meninges debent, ut dilatationis liberum ſpatium ſit,

ſua-

ſuaque ventriculis cavitas relinquatur 8. *uſ. part.* 9. adde *Fallopium.* qui ſingulari hoc naturæ artificium exemplô declarat. 4. δυσπάθειαν *& ſecuritatem* ex 9. *de uſ. part.* 17. urgent, ne læsô aut fiſsô oſſe unô, lædatur & alterum, quibus tandem idem *Galenus* 13. *m. m.* 22. ſuperaddit 5. ut *medicamenta applicita penetrare* poſſint.

XI.

Sed omnium diſſentientium pace dubium nobis non unum relinquitur, unde adductos hactenus uſus naturæ vel non cognitos vel tamen minus principales putamus. Ob vaporum tranſpirationem factas eſſe ſuturas nemo ſibi perſuaderi patietur, qui naturalem harum ſtructuram & poſitum exactè perpendit. Datô enim colligi tales in cerebro vapores, horumque hîc evacuatione opus eſſe, quod tamen ſtrenuè, nec ſine ratione, cum pluribus *Helmontius*, *Schneiderus*, *Rolfinccius* inficiantur, ſuturæ tamen huic muneri ineptiſſimæ videntur, quod propter membranas cerebri, duram præſertim, interpoſitas (ut de pericranio, cute capitis craſſiſſima aliisq; impedimentis nihil dicamus,) eosdem nec admittere, nec admiſſos ob ſolidam compaginationem, cùm totæ intus præſertim diſpareant, emittere poſſunt. Unde qui à ſuturarum & conſequenter vapidæ hujus evacuationis defectu cephalalgiæ cauſam petunt, fallaciam non cauſæ ut cauſæ committere videntur, contraque experientiam loquuntur, quæ ſenes, cæteris paribus, minus plerunq; capitis doloribus infeſtari, frequentiùs juvenes & viros, teſtatur; illis tamen quaſi ſolenne eſt, ſuturis carere. Nec vapores à capite evolantes neceſſariò ſuturis debentur, ut nec ſudor hinc emanans; vaſa enim per cutim copioſè ſparſa utrique ſufficiunt. Arctæ etiam nimis ſunt ſuturæ hæ nec deprehenſæ venis & arteriis patulæ, nec neceſſariæ, externi enim rami arteriarum carotidum & venarum jugularium præſtò ſunt. Suſpendere meninges & cum his cere-

 brum,

brum, inane aſſertum eſt; cranio firmiſſimè adhærere, ſuturis etiam deficientibus, fides Anatomicorum probat. An ſuturis adeò conſultum ſit contra injurias quascunq; ſive cranio ſive cerebro, dubio non caret; *Galenus 6. m.m.* os ſyncipitis & temporum unâ plagâ fiſſa vidit, ſuturâ ſquamiformi non obſtante, ſimile *Spigelius* notavit. An denique per cranium immediatè ad cerebrum ire neceſſe habeant medicamenta commodioremque viam per ſuturas, quàm poros & foramina alia, inveniant, ſub judice lis eſt. Quod ſi tamen aliis viſceribus corrigendis ſanguini infuſa medicamenti vis ſufficit, cur non etiam cerebri interioribus alteratô circa capitis externa ſanguine bene ominemur?

XII.

Miſſis E. his ceu veriſimiliter non neceſſariis vel tamen nonnullis minus principalibus ſuturarum uſibus, potiſſimũ & principalem exiſtimamus, *partûs facilitatem juvare.* In naturali partu caput præcedere in confeſſo eſt; hujus n. moles cùm ad alias comparata partes ordinariè excedat, natura ex pluribus cranium oſſibus inter ſe ſuturis diviſis compoſuit, ut flexilia non modò ſint & ſequacia, ſed & in & ſupra ſe contrahi & complicari poſſint, capiteque ita in anguſtum compreſsô, fœtus uteri anguſtias feliciùs perrumpat. In embryo ideò & recens natis quàm maximè diviſas has, etiam ad narium usque confinia, ad facilitandam magis capitis compreſſionem, conſpicimus, quæ pòſt ceſſante fine ſucceſſivè coaleſcunt & obliterantur, in cranii robur & tutelam cerebri: formas etiam inter illas compreſſiones varias capita non rarò induunt, quas poſt partum vel ipſa natura corrigit modò tardius, modò citiùs, vel obſtetricis manu aut faſciis opus habet. Pluribus corroboratam ſententiam hanc vide apud *Coiterum de oſſib. infant. Eyſſonium tr. de iisd. & Molinetti in anatom. pathol.*

T Θ M Δ.